

«Poliki, baina ate bat irekitzen ari da ezker abertzalean»

Getxo, 1974. Lokarri-ko koordinatzailea da. Azken bake prozesuaren porrotak ezintasun handia sortu zuen gizartean. Akordioaren eta kontsultaren aldeko herritarren sareak lanean dihardu halere. Prozesu berria sortzen denerako bitartekoak lantzen ari da, gizartearen babesa izateko.

MIKEL ASURMENDI

Argazkiak: Dani Blanco

Teknologia berriek gune berriak sortu dituzte jendeen harremanetarako. Halaxe ere Lokarri-n. Bai. Elkarri eratu zenean bilerak modu ia bakarra ziren pertsonen harremanak eta parte-hartzea bideratzeko. Egun, aldiz, hainbat modu dago gizarte sareak ahalbidetzeko. Internet berebiziko tresna da informazioa zabaltzeko eta kolaboratzaileekiko harremanak sustatzeko.

Lokarri, agian horregatik, gaur egun gutxiago agertzen da hedabideetan?

Horregatik eta iaz oso erabaki zorrotza hartu genuelako. Hau da, ohiko hedabideen bitartez mezuak ez zabaltzea erabaki genuen, edo horietan ez hainbeste agertzea behintzat. Erabaki guztiz egokiak hartzea ez da erraza, baina kasu honetan, ordainetan, geure sare soziala are gehiago lantzen eta indartzen ari gara.

Zeure blogak segimendu dezente du, antza.

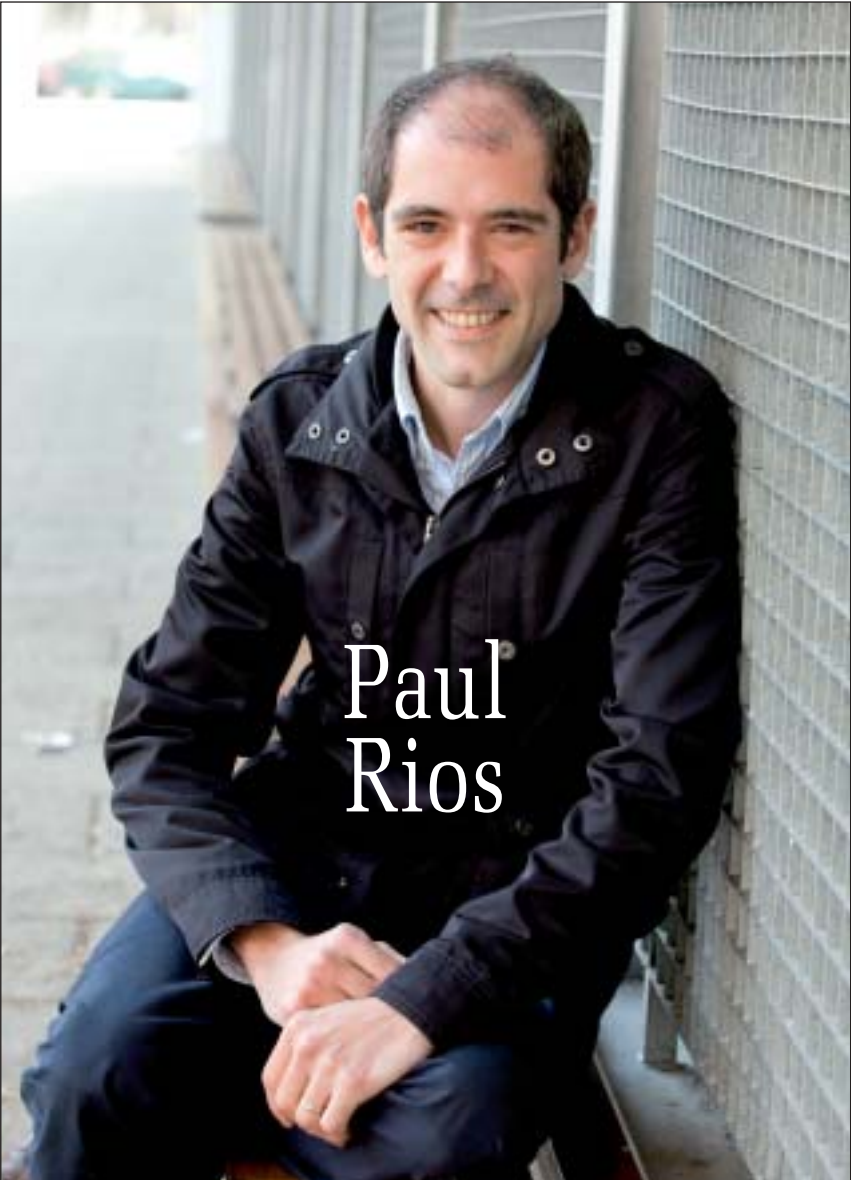
Teknologia gustukoa dut eta apur bat trebatu naiz. Sare soziala osatzen dugun jende arteko elkarrizketa lantzeko oso aproposa da Internet. Twitter eta Facebook tresna paregabeak dira elkar aditzeko. Lokarri-ren filosofia, entzutean eta hitz egitean oinarritzen da, beraz, eremu hauek lantzea ezinbestekoa da guretzat.

Lokarri-ren zereginetako bat herri galdeketa lantzea izan da. Zer eman dizue esperientziak?

Kontsulta gure ekimen nagusietako bat izan da, ez da egitasmo bakarra halere. Kontsulta, dena den, aurreko Eusko Jaurlaritzak bereganatu zuen Ibarretxe lehendakaria buru izaki. Hedabideek Lokarri herri kontsultarekin lotu zuten zeregina berea bakarrik balitz bezala, baita, ondorioz, Jaurlaritzarekin lotu ere. Hedabideek kontsultaren inguruan zeuden alde ahulenak azpimarratu zituzten eta ondorio ezkorren zama guri leporatu. Lokarri nabarmen geratu zen eztabaidaren erdi-erdian. Horrek, gerora, eragin handia izan du gure informazioa hedatzeko moduan, geure tresnak erabiltzeko orduan.

Lokarrik sustatu eta Jaurlaritzak ahalbidetu nahi izan zuen kontsultak zapore garratza utzi zizuen.

Iraganeko gure huts egiteen artean kontsultaren kudeaketa eskasa dago. Auzitegi Konstituzionalak kontsulta debekatuko zuela bagenekien. Bagenekien zer bait gehiago egin beharko

Paul
Rios

“Ezker abertzalearen jarreraren sinesten dut, aldiz, ETAren jarreraz ez dut iritzi bera”.

genukeela, baldin eta herri kontsulta egingo bazen. Baina, egia esan, ez genuen ondo planifikatu kontsulta ez egiteak izango zuen ondorio txarra. Ardura nagusia kontsulta bultzatu zuten alderdiena izan beharko zuen. Guk proposatutako ekimena izanda ere, ardura guztionak izanda ere, porrotaren parte handiena ahalmen gehiago dutenek jaso behar zukeen. Zoritzarrez, ondorio txarrenak ahulenean jasotzen dituzte.

Egun zertan da kontsultaren gaia?

Gaia presente dago betiere. Eskozian datorren urtean egin nahi dute. Hemen ere hainbat saio egin dira zenbait gairi buruz: Usurbilen, hondakinen inguruan; AHTri buruz; Batera-ren kontsulta bestalde... Herri kontsulta lantzen ari da, ariketa demokratikoa baita. Kontsulta guretzat ez da aurreko Jaurlaritzak proposatu zuen gaiaren —bakerako bidea zabaltzeko— inguruan landu beharreko zeregina soilik. Herri galdetara proposamen demokratikoa da. Demokrazian bizi gara, baina nahi badugu berau hobetu funtsezkoa da gizarteari galdetzea gura eta behar duenari buruz.

Bake prozesua eta kontsulta elkarren ondoan doazen ekimenak dira, beraz. Nolabait. Izan ere, beste bake prozesu bat abiatzen bada, modu batean edo bestean, kontsultaren ariketa landu beharko da ezinbestean. Lokarri-k, behar izanez gero, kontsulta

egitea proposatzen du hasiera beretik, ez prozesuaren bukaeran. Esaterako, egokia izanez gero, gizarteak esan dezala ea bake prozesua lantzea nahi duen. Galdetu diezaiogun printzipioez, abiapuntua indartsua izan dadin hasieratik beretik, gizarteak prozesuari lotuago egon dadin. Prozesuan zalantzazko uneak izango direnez, beharrezkoa bada, galde diezaiogun gizarteari zer nahi duen.

“Oker dabilena Ares da, uste ustel batetik ari baita. Aresen uste du Brian Currin bitartekari aritzeko premiarekin etorri dela”

Bake prozesuaren zutabeak sendoak izan behar dute, printzipio argiak eta sendoak finkatzen badira, prozesua bermatuago izango da. Printzipioak ongi gizarteratuak izanez gero, prozesuan inplikaturako eragileek ez dute hain erraz atzera egingo.

Prozesua hizpide, egiguzu Zutik Euskaral Herria adierazpenaren balorazioa. Hiru hitz azpimarratuko nituzke: unilateraltasuna, irrebertsibilitatea eta errealismoa. Hiru puntu horiek —oso azpimarragarriak— haxe iradoki didate: inoiz baino konfiantza gehiago daukat ezker abertzalearen hitzetan, aldeztu aurretik urrats unilateralek emateko prets dagoelako. Besteek zein urrats emango duten itxaron

gabe, urratsak emateko prets dagoelako. Hori funtsezkoa da ezker abertzaleak deitzen duen prozesu demokratikoaren bidea egiteko. Bigarrenik: Mitchell printzipioekin bat egiten du, alegia, atzeraezinezko prozesuan —aurreko prozesuan ez bezala— sartzeko borondatea adierazi du. Elkarriketen bilakabidea baldintzatzeko biolentziaren erabilpenari uko egin badio, onartu du ezin dela biolentzia egoerara itzuli. Hirugarrenik: ariketa oso errealista da, orain ez dago aukerarik prozesu demokratikoa gauzatzeko, baina oinarriak jartzeko lan egiteko prest gaude.

Horiek horrela, iritzi bera duzu ETAK jendarmea hil izan ostean, ezker abertzaleak agertu duen jarreraz?

Lokarri-ren planteamenduen arabera, ezker abertzalearen azken komunikatua adierazi duena ez da nahikoa. Guk ezker abertzaleak ETARI su-etena eskatzea nahi dugu, baldintzarik gabekoa eta egiaztagarria, ezker abertzaleak bake prozesuaren gidaritza izan dezan, eta ez ETAK.

Irlandan izan zen modura edo.

Bai. Irlandan Sinn Féinek hartu zuen gidaritza, prozesuaren liderazgoa hartu zuen. Ezker abertzaleak gauza bera egin behar du, gure ustez. Hala ere, azken komunikatua nahikoa ez bada ere —analista politikoaren ikuspuntutik, demagun—, ateak zabaltzen ditu urrats berriak eman daitezten.

Zein da ezker abertzalearen zeregina une honetan, zure ustez?

Ezker abertzalearen helburu behinena prozesu demokratikoan parte-hartzea da beste eragileen baldintza berberetan. Eta hori emango bada alderdi legezkora izan behar du. Alderdien Legeak eskatzen dituen betekizunak urratzeko bide bat bilatu behar du. Ezker abertzaleak badaki legalak izateko urrats garbiagoak eman behar dituela biolentziaren auzian. Azken komunikatuan dioenez, ETak konpromisoa hartu behar du eta urratsak eman norabide horretan, baina baita gobernuek ere. Poliki-poliki bada ere, ezker abertzalea ate bat irekitzen ari da gaiaren inguruan, gero eta argiago ari da. Ez dela nahikoa? Gizartearen gehiengoarentzat jarrera ez da guztiz itxaropentsua, alderdi gehientzat ez da nahikoa, baina ate irekitze hori oso inportantea da.

Gobernuek ere urratsak eman behar dituztela dio ezker abertzaleak.

Adibidez, Jon Anzaren kasua orain dagoen bezala geratzen bada, Frantziako Gobernuaren jarrerak ez lituzke giza eskubideak bermatuko. Batzuek diote: "Zergatik ETak eta ezker abertzaleak eman behar dituzte urratsak, gobernuek beren jarrerei eusten dieten bitartean?". Tamaiez baina, horrela pentsatuz gero, ezker abertzalearen urrats unilateralen asmoa deuseztua geratzen da. Horrela jokatzuz gero, argi eta garbi esan behar da, Espainiako eta Frantziako gobernuek irabazten dutela. ETarekin bide polizialez amaitu daitekeelakoan ari baitira.

Orduan?

Orduan, nire desioa da ezker abertzalea ez dadila horrenbeste arduratu gobernuen aldaketez, aitzitik, egin dezakeen bidea urra dezala, bidea beste modu batez jorratu dezala gobernuen jarrerak aldarazteko. Hori da ezker abertzalearen erronka.

"Ezker abertzalea ez dadila horrenbeste arduratu gobernuen aldaketez, aitzitik, nire desioa da bidea beste modu batez jorratu dezala gobernuen jarrerak aldarazteko"

Prozesu berri bat abiatuko balitz non lirateke gakoak?

Aurreko prozesuaren porrotak erakutsi digu gatazka eraldatu behar dela. Berau ebaztera pasa aurretik, eraldatu behar dela, parametro errealistetara eraman behar dela. Hau da, eragileen arteko baldintza antzekoak izan behar dira, biolentziaren presiorik gabe, eta batez ere, prozesuan berean sortzen diren zailtasunak gainditzeko mekanismoak prest izan behar direla. Lan horretan ari gara, bai Lokarri eta bai beste eragile batzuk ere.

Bake prozesuetan aritua den Brian Currin ari da gurean ere. Zer azpimarratuko zenuke bere jardueraz?

Hasteko hau argitu nahi dut: Brian Currin ez da bitartekaria, prozesuan dauden zailtasunak errazten dituen

pertsona baizik. Rol hori jokatu du lehenago eta orain ere ezker abertzalearekin arlo hori lantzen ari da. Estrategia bat ari da diseinatzen ezker abertzaleak prozesu demokratikoan baldintza berdinetan leku izan dezan. Hori da bere lana. Ezker abertzaleak dituen arazoak antzeman ditu. Espainiako Gobernuaren aldetiko keinu baikorrak lortzeko bideak ere ari da lantzen, gatazka eraldatzeko beharrezkoak izan daitezkeen urratsak ematen lagundu nahi du. Hitz bitan, ezker abertzalearentzako baldintza egokiak finkatu nahi ditu etorkizuneko prozesuari ekiteko.

Rodolfo Aresen ustez, Brian Currin oker dabil ordea.

Oker dabilena Ares da, uste ustel batetik ari baita. Aresen uste du Brian Currin bitartekari aritzeko premiarekin etorri dela. Aresen eta beste askok ez dute ulertzen Currin ezker abertzalearekin kolaboratzen ari dela etorkizuneko estrategia definitzeko, gatazka eraldatzea bilatzen duela, irtenbiderako eszenategia eraiki nahi duela. Tira, eta oker badago, zer? Ez al da okerrago oraingo egoeran segitzea?

Aberri Eguna heldu da. Urrats berriak emango al da prozesuaren abiapuntuko ateak gehixeago irekitzeko?

Nik ezker abertzalearen jarrerari sinesten dut, aldiz, ETaren jarreraz ez dut iritzi bera. Ez dut ikusten ETA armak behin betiko uzteko moduan, ezta su-eten iraunkor bat emateko ere. Urrats berriak eman daitezke, baina izatekotan ezker abertzalearen aldetik emango dira, ez ETaren aldetik. ■

**TALLERES
MITXELENA S.COOP.**

Torno bertikala: Ø 4.200 x 2.000
Fresadora: 10.000 x 3.500
Barrenatze mekanizatua

Talleres Mitxelena, S.Coop.
Ezilegi Poligonoa • Zikufaga Auzoa • 20120 HERNANI (Gipuzkoa)
T 943 55 25 12 - 16 • F 943 55 28 16 • info@talleresmitxelena.com

www.talleresmitxelena.com